

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
„PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA
MIASTA I GMINY MROCZA
NA LATA 2013-2015” za rok 2014

Mrocza, kwiecień 2015

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w związku z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Kolejny już "Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Mrocza na lata 2013-2015", uchwalony został 28 marca 2013 roku Uchwałą Rady Miejskiej w Mroczy NR XXXIV/279/2013, który następnie został uchylony Uchwałą Rady Miejskiej w Mroczy NR XLI/358/2013 z dnia 15 listopada wprowadzając nowy „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Mrocza na lata 2013-2015”.

Wśród podmiotów realizujących w/w program zostały wskazane instytucje i organizacje tj.: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy, Zespół Interdyscyplinarnej, Punkt Konsultacyjno – Interwencyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mroczy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, Placówki Ochrony Zdrowia, Biuro Porad Obywatelskich, Instytucje i Organizacje realizujące Program, Organizacje pozarządowe.

Zgodnie z zapisami w/w programu Burmistrz za pośrednictwem Dyrektora MGOPS składa coroczne sprawozdanie z realizacji programu Radzie Miejskiej w Mroczy. W związku z tym poniżej został przedstawiony zakres realizacji w/w programu przez poszczególne podmioty.

I. MIEJSKO GMINNY – OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MROCZY

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje swoje zadania zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 163) obowiązującą od 01.05.2004 r. oraz aktami wykonawczymi.

Z analizy danych wynika, że na ogólną liczbę mieszkańców - 9 283 (stan na 31.12.2014 r.) ok. 16 % korzystało z pomocy społecznej – 1512 osób.

Teren Miasta i Gminy Mrocza jest podzielony na 5 rejonów działania pracowników socjalnych. Do właściwego zdiagnozowania środowiska ubiegającego się o pomoc społeczną pracownicy socjalni mają obowiązek współdziałania z organami samorządów, instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Tam, gdzie przyznana jest pomoc, a nie ma współdziałania, pracownik socjalny wnioskuje o wstrzymanie kierowanej pomocy. W środowiskach, gdzie istnieje prawdopodobieństwo marnotrawienia przyznanej pomocy finansowej udziela się je w formie rzeczowej.

1. Działania z zakresu profilaktyki.

W ramach działań statutowych i posiadanych zasobów realizowana jest na bieżąco profilaktyka w ramach poradnictwa socjalnego.

MGOPS podjął działania w marcu 2014r., w zakresie pozyskania dodatkowych środków na realizację zadań profilaktycznych wynikających z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013-2015”, na etapie naboru wymagany był finansowy wkład gminy, co uniemożliwiło złożenie stosownego projektu.

2. Praca socjalna

Praca socjalna jest profesją, która polega na prowadzeniu polityki społecznej w zakresie podnoszenia dobrobytu i poprawy, jakości życia.

Istnieje wiele definicji pracy socjalnej, ale najczęściej pojmuje się ją w sposób następujący:

- ✚ Jest to działanie społeczne polegające na rozpoznawaniu warunków rzeczywistości materialnej i niematerialnej, w których zachodzi potrzeba ratownictwa, opieki i pomocy;
- ✚ To profesjonalny sposób budzenia wyższych potrzeb, uświadamiania celów i mobilizowania

jednostek, grup i społeczności do umiejętnego podejmowania wysiłków dla polepszenia swojego losu.

W praktyce pracownicy socjalni zajmują się problemami, które zagrażają prawidłowemu funkcjonowaniu społeczeństwa i starają się łagodzić nierówności, które niekorzystnie oddziałują na sytuację materialną ludzi i społeczeństwa. Dlatego praktyka pracy socjalnej obejmuje profesjonalną pomoc dla jednostek, rodzin, grup, organizacji i społeczności, aby wzmocnić lub przywrócić ich zdolność do optymalnego funkcjonowania i stworzyć sprzyjające temu warunki społeczne.

Pracownicy socjalni podejmują działania w bardzo wielu formach pracy socjalnej m.in. stosując kontrakt socjalny, zakładając Niebieską Kartę.

Tab.1 Praca i kontrakt socjalny

Praca socjalna	2013	2014
Liczba rodzin	503	486
Liczba osób w rodzinach	1.561	1.439
Kontrakt socjalny	2013	2014
Liczba osób z zawartym kontraktem socjalnym	42	98
Niebieskie karty	2013	2014
Liczba założonych NK przez Pracownika socjalnego	5	2

Dane: Na podstawie sprawozdania MPiPS za 2013 i 2014

3.Asystentura rodzin.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2015r., poz.332), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku, wprowadziła m.in. asystenta rodzin, którego gmina zatrudnia celem wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Poza tym gmina powinna zapewnić wsparcie, polegające na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości opiekuńczo-wychowawczej rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną (asystent rodziny) i pomocy w opiece i wychowaniu (placówki opiekuńczo-wychowawcze). Rodzina może uzyskać wsparcie przez działania instytucji podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, placówek wsparcia dziennego oraz rodzin wspierających.

W roku 2014r. zatrudnionych było 2 asystentów rodzin w MGOPS Mrocza: jeden AR zatrudniony na umowę o pracę, na którego uzyskano dofinansowanie (w około 60% kosztów) w ramach programu wsparcia gmin „Asystent Rodziny”, drugi asystent rodziny w ramach realizowanego projektu systemowego przez MGOPS w Mroczy „Człowiek najlepsza inwestycja, jako rozwój zasobów ludzkich w drodze kształcenia, szkolenia i pracy” Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego przez okres 4 miesięcy.

W ramach pracy z rodziną z niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą i niezaradnością życiową objęto łącznie 21 rodzin, z 3 zakończono współpracę w związku z osiągnięciem celów i prowadzony jest monitoring. Trzy rodziny objęte były AR w związku z orzeczeniem sądu.

4.Poradnictwo psychologiczne

Od marca 2012r. w MGOPS w Mroczy organizowane jest poradnictwo psychologiczne dla osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym terminy i godziny realizacji dostosowano do potrzeb i czasu pracy osób korzystających ze specjalistycznej pomocy

psychologicznej. Realizowano 8 godzin w miesiącu łącznie 96 godzin. Przyjęto 224 osoby zgłaszające się osobiście lub skierowanych przez pracowników MGOPS w Mroczy.

Problemy, z którymi zgłaszały się osoby zainteresowane pomocą psychologiczną i wsparciem:

- Przeżycia traumatyczne i radzenie sobie z post traumą,
- Agresja dzieci,
- Trudności i niepowodzenia szkolne dzieci,
- Problemy w relacjach z nauczycielami,
- Problemy zdrowotne-(myśli samobójcze),
- Konflikty sąsiedzkie,
- Problemy: rodzinne, małżeńskie, z nieradzeniem sobie ze stresem i przeciążeniem emocjonalnym, z nadużywaniem środków psychoaktywnych, związane z separacją i rozwodem, dotyczące nieumiejętności poruszania się po rynku pracy, związane z brakiem poczucia bezpieczeństwa w obecnej sytuacji życiowej, finansowe, w zakresie braku umiejętności komunikacyjnych, w tym zachowań asertywnych i braku gotowości do wprowadzenia zmian w życiu,
- Syndrom wykluczenia społecznego,
- Lęki i problemy egzystencjonalne,
- Trudności w rozumieniu własnych problemów życiowych,
- Uzależnienie od alkoholu: męża, konkubenta, żony i uświadomienie sobie swojego współzależnienia,
- Zgłaszano potrzebę mediacji rodzinnych (obyło się 6 spotkań),
- Inne wynikające z ubóstwa, nieporadności a także nasilającej się patologii.

Realizowano porady, mediacje, interwencje kryzysowe, wydawano skierowania do specjalistów (psychiatrów, nefrologów, onkologów, neurologów i logopedów). Przekazywano materiały edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne. W szczególnie trudnych przypadkach wymagających dalszej interwencji i pomocy psychologicznej zwrócono uwagę na możliwość korzystania z systematycznej dalszej pomocy i wsparcia w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy MGOPS w Mroczy.

Spotkania z psychologiem cieszą się dużym zainteresowaniem i stanowią bardzo ważny element wsparcia dla podopiecznych.

MGOPS w Mroczy dodatkowo udostępniał pomieszczenia na zorganizowanie spotkań grupy wsparcia działającej przy Spółdzielni Socjalnej „Wspólnota” jeden raz w tygodniu od stycznia do czerwca 2014 roku, w tych spotkaniach uczestniczyło przeciętnie 5 osób. Celem spotkań była wymiana doświadczeń, wsparcie oraz zapobieganie izolacji społecznej.

5. Punkt Interwencji Kryzysowej

Z dniem 1 stycznia 2013 roku Uchwała Nr XXXI/265/2012 Rady Miejskiej w Mroczy z 28 grudnia 2012 roku w sprawie zmiany statutu MGOPS w Mroczy został powołany do życia PIK-Punkt Interwencji Kryzysowej, jako element wsparcia w sytuacjach kryzysu. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku przyjęto 12 osób, spotkania odbywały się 1 raz w miesiącu po 1 godzinie tj. łącznie 12 godzin. Osoby zgłaszały się indywidualnie lub też kierowane były przez pracowników socjalnych MGOPS w Mroczy. Problemy, z którymi zgłaszały się osoby zainteresowane pomocą psychologiczną i wsparciem w PIK-u:

- ✓ Konflikty sąsiedzkie,
- ✓ Przeżycia traumatyczne i radzenie sobie z post traumą,
- ✓ Myśli samobójcze,
- ✓ Uzależnienie od alkoholu,
- ✓ Lęki i problemy egzystencjonalne,
- ✓ Trudności w rozumieniu własnych problemów życiowych,
- ✓ Problemy: rodzinne, małżeńskie, zdrowotne, związane z separacją i rozwodem, nadużywaniem środków psychoaktywnych, w relacjach z nauczycielami, z nieradzeniem sobie ze stresem i przeciążeniem emocjonalnym, dotyczące nieumiejętności poruszania się po rynku pracy, w zakresie braku umiejętności komunikacyjnych, w tym zachowań asertywnych i braku

gotowości do wprowadzenia zmian w życiu, związane z brakiem poczucia bezpieczeństwa w obecnej sytuacji życiowej, finansowe (długi i brak perspektyw na spłacenie kredytów),

- ✓ Inne wynikające z ubóstwa, nieporadności a także nasilającej się patologii.

Realizowano porady, mediacje, interwencje kryzysowe, wydawano skierowania do specjalistów (psychiatrów, nefrologów, onkologów, neurologów i logopedów). Przekazywano materiały edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne. W szczególnie trudnych przypadkach wymagających dalszej interwencji i pomocy psychologicznej zwrócono uwagę na możliwość korzystania z systematycznej dalszej pomocy i wsparcia w Punkcie Interwencji Kryzysowej.

6. Wsparcie finansowe

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Jej zadaniem jest zapobieganie sytuacjom wyżej wspomnianym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. Rodzaj pomocy, forma oraz rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Natomiast potrzeby powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Tab.2 Przyznana pomoc

Wyszczególnienie	Rok 2013		2014	
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w ramach zadań własnych i zleconych	834		726	
Liczba rodzin ogółem	514		483	
Liczba osób w rodzinach	1594		1447	
Liczba osób, którym przyznano świadczenia pieniężne	530		493	
Liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	439		305	
Powody przyznania pomocy	2013		2014	
	Liczba rodzin	Osób w rodzinach	Liczba rodzin	Osób w rodzinach
Ubóstwo	189	618	185	553
Bezrobocie	415	1335	386	1225
Niepełnosprawność	121	355	117	306
Długotrwała i ciężka choroba	70	181	67	157
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	106	434	84	355
w tym: rodziny wielodzietne	32	199	25	153
rodziny niepełne	75	242	55	187
Alkoholizm	40	81	30	64
Potrzeba ochrony macierzyństwa	79	439	93	470
Bezdomność	15	18	13	14
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	9	20	10	12
Przemoc w rodzinie	2	7	1	4
Zdarzenia losowe	8	21	7	19
Klęski żywiołowe i ekologiczne	-	-	-	-
Świadczenie pieniężne z pomocy społecznej	Kwota w zł			
Zasiłek stały	212 716		254 507	
Zasiłek okresowy	1 157 339		1 029 997	
Zasiłek celowy	186 710		252 900	
Posiłek:	257 500		157 540	
W tym dla dzieci	156 304		95 842	
Schronienie	13 796		17 347	

Usługi opiekuńcze	26 645	37 791
Odpłatność gminy za pobyt w DPS	108 454	135 791

Dane: Na podstawie sprawozdania MPiPS za 2013, 2014 r.

7. Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym lub potrzebującym wsparcia

Przy Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mroczy od kilku lat istnieje Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych. Osoby, które nie mają stałego miejsca zamieszkania przebywają w nim na mocy przyznanej decyzji. W okresie od stycznia do grudnia 2014 r. w powyższym Ośrodku przebywało 5 osób. Odpłatność za pobyt uzależniona jest od sytuacji finansowej osoby umieszczanej. Dwie osoby przebywające w Ośrodku ponosiły odpłatność.

8. Koordynacja działań Gminnego Zespołu interdyscyplinarnego

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu zapewnia Miejsko – Gminnym Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy. Obsługa oznacza:

- a) zapewnienie pomieszczenia na obrady Zespołu lub grup roboczych,
- b) zapewnienie materiałów papierniczo – biurowych na potrzeby pracy Zespołu/grup roboczych (papier, toner, znaczki pocztowe, ksero, udostępnienie komputera, pieczętka, tablice informacyjne w razie potrzeby, teczki na przechowywanie i segregowanie informacji, szafy na przechowywanie danych wrażliwych, które są w posiadaniu Zespołu),
- c) zapewnienie obsługi administracyjnej Zespołu (prowadzenie korespondencji, kontakt z członkami Zespołu/grup roboczych, sporządzanie protokołów).

9. Świetlica przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mroczy

Uchwałą XXXI/265/2012 z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie zmiany statutu MGOPS w Mroczy Świetlica Środowiskowa zmieniała nazwę na Świetlica, w ramach placówki opiekuńczo-wychowawczej w formie opiekuńczej - świetlicy, o jakiej mówi art. 24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do której może być skierowane dziecko decyzją sądu, celem objęcia wsparciem dziecka i jego rodziny.

Zarządzeniem Nr 021.6.2013 Dyrektora Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mroczy z dnia 27.03.2013 r. wprowadzono Regulamin Organizacyjny Świetlicy – Placówki Wsparcia Dziennego, działającej przy MGOPS w Mroczy. Regulamin określa szczegółową organizację wewnętrzną, zakres działania oraz tryb pracy Świetlicy.

Podstawowe **cele** świetlicy obejmowały:

- ✓ Wspieranie rodzin w sprawowaniu jej podstawowych funkcji opiekuńczo- wychowawczych,
- ✓ Udzielenie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, w których rodzice wykorzystując własne środki i możliwości nie są w stanie zapewnić dzieciom właściwej opieki w czasie wolnym od zajęć szkolnych i które wychowują się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju,
- ✓ Zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami,
- ✓ Zapewnienie optymalnych warunków rozwoju fizycznego, psychicznego i poznawczego oraz bezpieczeństwa dzieci i stwarzanie możliwości kształtowania zdrowego stylu życia.

Zadania świetlicy w szczególności:

- Zapewnienie dzieciom opieki wychowawczej w czasie wolnym od zajęć szkolnych w celu kształtowania postaw społecznie pożądanych i pomocy w prawidłowym rozwoju osobowości,
- Stwarzanie dzieciom warunków do nauki własnej i udzielanie pomocy w nauce oraz w pokonywaniu trudności szkolnych,
- Organizowanie dzieciom czasu wolnego: zabaw, zajęć sportowych, wycieczek i innych form spędzania czasu oraz uczestnictwo w życiu kulturalnym i społecznym,
- Dbanie o rozwój zainteresowań i uzdolnień dzieci,

- Pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych,
- Organizowanie indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi.

Zajęcia odbywały się w budynku MGOPS w Mroczy przy ul. Łąkowej 7, od poniedziałku do piątku po 6 godzin dziennie. W okresie nauki szkolnej czynna była w godzinach od 12 do 18.

Opiekę nad dziećmi w 2014 roku sprawował opiekun świetlicy następnie wychowawca oraz pracownik MGOPS p.o. Kierownika Świetlicy.

Świetlica w 2014 roku obejmowała opieką 15 dzieci między 7-15 rokiem życia. Pobyt dziecka był dobrowolny chyba, że do placówki dziecko było skierowane przez sąd. Wszystkie dzieci przyjęte zostały na wniosek rodzica/opiekuna dziecka. Przy Świetlicy działał Zespół ds. okresowej oceny sytuacji wychowanka, w którego skład wchodził: wychowawca, kierownik, pracownik socjalny oraz inne osoby wskazane przez kierownika mające znaczenie przy ocenie sytuacji dziecka.

Do placówki przyjmowane były dzieci będące w szczególnie trudnej sytuacji rodzinnej i wychowawczej z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo, patologicznych lub będących w trudnej sytuacji materialno-bytowej, sprawiające problemy wychowawczo-dydaktyczne, zagrożone sieroctwem lub niedostosowaniem społecznym.

W placówce prowadzone były takie formy pracy jak: zabawy i gry dydaktyczne, ruchowe, plastyczne, muzyczne, zajęcia teatralne, czytelnicze oraz zajęcia motywujące do osiągnięcia lepszych wyników w nauce, rozwijania pasji i zainteresowań oraz pozwalające redukować deficyty edukacyjne i wychowawcze. W roku 2014 ze świetlicy korzystało przeciętnie 10 dzieci. W ciągu roku frekwencja dzieci uczęszczających do świetlicy wyniosła 46,5%.

Przy realizacji tych form pracy dzieci miały zapewnioną opiekę wychowawczą w czasie wolnym od zajęć szkolnych w celu kształtowania postaw społecznie pożądanych i pomocy w prawidłowym rozwoju osobowości. Stwarzane były warunki do nauki własnej i udzielanie pomocy w nauce oraz w pokonywaniu trudności szkolnych. Organizowany był czas wolny w formie: gier, zabaw, zajęć sportowych i innych form aktywnego spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym, dbanie o rozwój zainteresowań i uzdolnień dzieci. Udzielana była również pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych, organizowana była praca grupowa oraz indywidualna z każdym dzieckiem.

Powyższe działania miały na celu: zaktywizować dzieci i rodziców, wzmocnić relacje rodzic-dziecko, zmodyfikować niewłaściwe postawy rodzicielskie, stymulować te najbardziej pożądane, pokazać sposoby aktywnej organizacji czasu wolnego, nauczyć zasad współżycia społecznego, uwrażliwić, nauczyć odpowiedzialności propagować właściwy model życia i postawy promujące zdrowie.

II. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Efektywne działania na rzecz dzieci krzywdzonych i ich rodzin wymagają współpracy instytucji, które takimi problemami zajmują się, na co dzień. Do tych instytucji należą: pomoc społeczna, policja, placówki oświatowe – szkoły, placówki ochrony zdrowia, kościoły. Zwiększenie skuteczności tej współpracy jest możliwe dzięki powołaniu lokalnych zespołów interdyscyplinarnych. Współpraca zespołowa sprzyja koordynacji działań na rzecz danej rodziny. Zapobiega powielaniu się tych działań, poszerza wiedzę o rodzinie, wykorzystuje potencjał członków zespołu do opracowania możliwie najlepszej strategii działania.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz innych ustaw (Dz.U. z 2010 r., Nr 125, poz. 842), w dodanym art. 9a do ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na gminy obowiązek podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. Obsługę administracyjną – techniczną zespołu zapewnia Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mroczy. Rada Miasta i Gminy w Mroczy w drodze Uchwały NR V/26/2011 z dnia 28 stycznia 2011 roku określiła tryb oraz sposób powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, a także szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W dniu 27 lipca 2011r. Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza powołano Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład weszło 12 osób z

różnych instytucji. Pierwsze spotkanie odbyło się 30 sierpnia 2011 roku, na którym został wybrany przewodniczący i jego zastępca.

Z uwagi na zakończenie kadencji Zespołu w dniu 14 lipca 2014 roku Burmistrz Miasta i Gminy Mrocza Zarządzeniem Nr 0050.760.2014 powołał nowy zespół, w którego skład weszło 8 osób z następujących instytucji:

- 1) Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mroczy,
- 2) Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mroczy,
- 3) Służby Zdrowia,
- 4) Policji,
- 5) Oświaty,
- 6) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej.

W związku z wyrażeniem zgody przez przedstawiciela organizacji pozarządowej na wstąpienie do Zespołu Interdyscyplinarnego, dnia 3 listopada 2014 roku Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza Nr 0050.834.2014 został powołany przedstawiciel Mroteckiego Stowarzyszenia „Klub Abstynenta”. Zespół działa na podstawie porozumień zawartych między Burmistrzem M i G Mrocza, a podmiotami, o których mowa w art.9a ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

Zespół Interdyscyplinarny działający w naszej gminie to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z zasobów, jakie dana instytucja posiada, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom pokrzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie Gminy Mrocza.

Spotkania zespołu odbywają się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, w 2014 roku tych spotkań było 5. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz dzielnicowi biorą czynny udział w szkoleniach i tak w 2014 roku;

- 5 osób (2 członków zespołu, asystent rodziny oraz 2 dzielnicowych uczestniczyło w organizowanej przez Komendę Policji w Nakle nad Notecią Konferencji Powiatowej pod nazwą; „Razem przeciw patologiom”, która odbyła się w Pieczyskach,

- 2 członków ZI uczestniczyło w szkoleniu organizowanym przez ROPS w Toruniu na temat współpracy organizacji pozarządowych z członkami ZI,

- ponadto Przewodnicząca ZI uczestniczyła w szkoleniu organizowanym przez Województwo Kujawsko-Pomorskie.

W okresie od 1 stycznia do 30 grudnia 2014r. założonych zostało 26 Niebieskich Kart (2013-20 kar), z tego spisanych przez:

- ⇒ Funkcjonariuszy Policji-21 (2013-13)
- ⇒ Pracownika socjalnego-2 (2013-5)
- ⇒ Pedagoga-3 (2013-1)
- ⇒ Służbę zdrowia-0 (2013-1)

W tym okresie powołano 24 (2013-20) grupy robocze, które odbyły 116 (2013-80) spotkań. W grupach roboczych pracują członkowie zespołu oraz osoby powołane przez Przewodniczącą ZI tj. dzielnicowi, pracownicy socjalni, asystent rodziny, kuratorzy, pedagodzy. Na wniosek członków grupy roboczej 17 NK założonych w 2014 roku zostało zamkniętych, a także 15 NK założonych w 2013 roku oraz 2 NK uznano za niezasadne.

W 2014 roku odbyło się 5 spotkań członków ZI (2013-4).

Na spotkania grup zapraszani są sprawcy przemocy jak i ofiary, każdorazowo opracowany zostaje plan działania. Sprawcy przemocy zobowiązani zostają do podejmowania działań zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy.

Sprawcy jak i ofiary przemocy informowani są o możliwości korzystania z fachowej pomocy, jaką świadczą instytucje z terenu powiatu nakielskiego:

- Nakielski Ośrodek Terapii uzależnień „KOLIBER”,
- Punkt Interwencji Kryzysowej przy MGOPS w Mroczy
- Psychoterapeuta przyjmujący przy MGOPS w Mroczy,

- Psycholog przyjmujący w MGOPS w Mroczy,
- Oraz specjaliści w poradniach specjalistycznych działających przy Szpitalu w Nakle nad Notecią.

III. SĄD REJONOWY W SZUBINIE - II ZESPÓŁ KURATORSKIEJ SŁUŻBY SĄDOWEJ z siedzibą w Nakle nad Notecią

W okresie sprawozdawczym kuratorzy zawodowi Sądu Rejonowego w Szubinie II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Nakle nad Notecią pełnili dyżury w budynku przy ulicy Łąkowej 7 w Mroczy, korzystając z lokalu udostępnionego przez MGOPS w Mroczy.

Łącznie odbyły się 51 (2013-43) dyżurów, każdy w wymiarze 3 godzin zegarowych, co dało ogółem 153 (2013-129) godziny. Przyjęto 111 (2013-119) osób. Dostęp do punktu jest powszechny i bezpłatny, dyżury odbywają się w każdy wtorek w godz. 15.00-18.00.

Ze zgłaszającymi się osobami przeprowadzano rozmowy:

- W zakresie wsparcia emocjonalnego,
- Informacyjne dotyczące sposobu reagowania na przejawy agresji, przemocy ze strony członków rodziny,
- Dotyczące praw osób poszkodowanych przestępstwem z art.207 kk,
- Redagowano pozwy o rozwód, separację, wnioski w zakresie innych czynności prawnych (zamiana orzeczonej kary ograniczenia wolności na zastępczą karę grzywny i jej rozłożenie na raty),
- Redagowano odwołania na pisma urzędowe, procesowe,
- Udzielano informacji z zakresu wybranych zagadnień z Kodeksu Karnego, Kodeksu Karnego Wykonawczego, Kodeksu Rodzinnego i Cywilnego, postępowania przed sądem,
- Sposobu wnioskowania o zwolnienie z kosztów, składania wniosków o powołanie pełnomocnika,
- Redagowano wzory wniosków doniesień o popełnieniu lub podejrzeniu popełnienia przestępstw z art.207 kk.

Kuratorzy systematycznie podwyższali swoje kwalifikacje z zakresu przeciwdziałania przemocy, uczestnicząc w szkoleniach, konferencjach, warsztatach. Ponadto brali udział w spotkaniach z rodzicami i uczniami w SP w Witosławiu 29.01.2014 roku, zajęcia odbyły się w ramach pedagogizacji rodziców z oddziału przedszkolnego i klas I-III oraz klas IV-VI i Gimnazjum w Mroczy 9.04.2014 roku w ramach Szkoły Rodziców.

Ponadto starszy Kurator Agnieszka Świerczyńska jest członkiem Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Mroczy oraz GKRPA w Mroczy.

Jak co roku także w 2014 roku na terenie Sądu w Nakle nad Notecią odbywały się dyżury kuratorów zawodowych w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Poszkodowanym Przestępstwem.

IV. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W MROCZY

1. Na podstawie art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r., Nr 70, poz. 473 ze zm.) art. 4.3, zobowiązuje burmistrza do powołania Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych została powołana:

- a) Zarządzeniem Nr 8/96 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 25.09.1996 roku,
- b) Uchwałą Nr 22/44/01 Zarządu Miasta i Gminy w Mroczy z dnia 1 października 2001 roku,
- c) Zarządzenie Nr 4/2003 z dnia 19 marca 2003 roku Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- d) Zarządzenie Nr 6/04/2 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 2 lutego 2004 roku w sprawie powołania składu GKRPA w Mroczy,
- e) Zarządzenie Nr 72/06/Z Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 22 maja 2006 roku zmieniające Zarządzenie Nr 4/2003 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 19 marca 2003 roku w sprawie powołania GKRPA w Mroczy,

- f) Zarządzenie Nr 18/08/Z Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 31 stycznia 2008 roku zmieniające Zarządzenie Nr 4/2003 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 19 marca 2003 roku w sprawie powołania GKRPA w Mroczy,
- g) Zarządzenie Nr 0050.62.2011 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 29 kwietnia 2011 roku zmieniające Zarządzenie Nr 4/2003 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 19 marca 2003 roku w sprawie powołania GKRPA w Mroczy,
- h) Zarządzenie Nr 0050.381.2012 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 8 października 2012 roku zmieniające Zarządzenie Nr 4/2003 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 19 marca 2003 roku w sprawie powołania GKRPA w Mroczy,
- i) Zarządzenie Nr 0050.800.2014 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 25 września 2014 roku zmieniające Zarządzenie Nr 4/2003 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 19 marca 2003 roku w sprawie powołania GKRPA w Mroczy.

2. W skład GKRPA wchodzi powołani członkowie:

Stronikowski Kazimierz – Przewodniczący
Balcer Danuta – Zastępca Przewodniczącego
Biniakowska Barbara – członek
Sztubiński Edmund – Członek
Joachimiak Aurelia – Sekretarz
Talarczyk Lidia – Członek
Mazur Sebastian – Pełnomocnik
Kokoszewska Dariusz – Członek
Świerczyńska Agnieszka

3. Zakres kompetencji i umiejętności osób wchodzących w skład GKRPA:

- Uzależnienie od alkoholu, leczenie osób uzależnionych, picie ryzykowne i szkodliwe oraz strategie pomocy,
- Rodzina z problemem alkoholowym, w tym współuzależnienie,
- Sytuacja dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym oraz strategie pomocy organizowanej w środowisku lokalnym,
- Zjawisko przemocy w rodzinie- aspekty prawne i psychologiczne, praca w zespołach interdyscyplinarnych, procedura „Niebieskiej Karty”,
- Skuteczne strategie profilaktyczne, profilaktyka szkolna, środowiskowa i rodzinna, standard programów profilaktycznych oraz ich ewaluacja,
- System rozwiązywania problemów alkoholowych w Polsce oraz budowanie gminnych programów,
- Zasady wydawania i cofania zezwoleń oraz prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, lokalne strategie ograniczania dostępności alkoholu,
- Kontakt z klientem gminnej komisji – osobą uzależnioną, współuzależnioną ofiarą i sprawcą przemocy (dotyczy to przede wszystkim tych członków komisji, którzy takie rozmowy prowadzą).

Wszyscy członkowie komisji, niezależnie od tego, jakie zawody reprezentują posiadają przynajmniej podstawowy poziom interdyscyplinarnej wiedzy z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych w społeczności lokalnej ze względu na to, że komisja działa kolegialnie, a to oznacza, że wszyscy jej członkowie głosują (wydają opinie) nad projektem gminnego programu. Warto również zwrócić uwagę na konieczność systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji, ponieważ wciąż pojawiają się nowe metody pracy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

GKRPA w Mroczy oprócz prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii do swojej pracy włączono też przeciwdziałanie przemocy w rodzinie szczególnie w rodzinie z problemami alkoholowymi gdzie w ramach swoich kompetencji i zadań GKRPA podejmuje działania zmierzające do zaprzestania przemocy i działania zmierzające do zaprzestania picia alkoholu. Wsparcie udzielane przez osoby pomagające to nie tylko pomoc psychologiczna czy pomoc prawna, to także edukacja o

zjawiskach przemocy, informacje o przysługujących prawach, o tym, że jest przestępstwem, o możliwościach i miejscach gdzie można otrzymać pomoc. To wreszcie wysłuchanie, okazanie akceptacji, ciepła, zrozumienia, bez sądzenia i bagatelizowania problemu. Pracując z osobami doświadczającymi przemocy należy pamiętać, że często żyją one w stanie ciągłego zagrożenia i lęku, więc nie należy od nich wymagać szybkiego podjęcia ważnych, wiążących decyzji życiowych. Udzielenie jakiegokolwiek pomocy należy zacząć od wysłuchania, okazania zrozumienia i zapewnienia poczucia bezpieczeństwa. Dopiero osoba, która ma zapewnione poczucie bezpieczeństwa jest w stanie podejmować decyzje dotyczące zmian sytuacji życiowych.

4. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegają na:

- Wzywaniu sprawcy na rozmowy interwencyjno-ostrzegawcze na temat konsekwencji, jakie grożą za krzywdzenie najbliższych oraz działań, które zostaną wobec niego podjęte, jeżeli nie zaprzestaną stosowania przemocy,
- Przeprowadzaniu dokładnego rozeznania sytuacji pod kątem nadużywania alkoholu, występowania przemocy w rodzinie (rozmowa i wypełnianie kwestionariusza), wywiady,
- Przeprowadzaniu rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego,
- Kierowaniu spraw przemocy pod wpływem alkoholu do punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, poradni leczenia uzależnień, grup samopomocowych (np. Anonimowych Alkoholików),
- Jeżeli sprawca zaprzecza występowaniu problemów alkoholowych, kierowany jest na badania do biegłego w celu orzeczenia o uzależnieniu,
- Jeżeli sprawca nie wyraża zgody na dobrowolne skierowanie do biegłego w celu orzeczenia o uzależnieniu, Komisja – uruchamia procedurę zobowiązującą sprawcę do leczenia odwykowego przymusowego poprzez skierowanie wniosku do Sądu Rejonowego.

5. Do zadań GKRPA należy między innymi:

- Rozpatrywanie wniosków wpływających do GKRPA na osoby nadużywające alkoholu i stosujące przemoc w rodzinie,
- Procedurą zobowiązania do leczenia odwykowego inicjuje GKRPA, właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy. Ustawa nie określa formalnych wymogów, jakie miałyby być spełnione, aby gminna komisja mogła wszcząć postępowanie w przedmiocie zobowiązania do leczenia odwykowego. Postępowanie takie może, więc zostać zainicjowane w wyniku zawiadomienia zgłoszonego przez instytucje publiczne (np. policja, prokuratura), osoby prywatne czy też nawet na podstawie informacji własnych gminnej komisji.
- Prowadząc postępowanie w przedmiocie zobowiązania do leczenia odwykowego, gminna komisja powinna dążyć do ustalenia, czy dana osoba nadużywa alkoholu w sposób, który powoduje jedną ze szkód wymienionych w art.24 ustawy, a więc:

- 1) Rozkład życia rodzinnego, przez który należy rozumieć utratę więzi uczuciowej, a także gospodarczej rodziny
- 2) Demoralizacje małoletnich, czyli takie oddziaływanie na strefę psychiki, które powoduje negatywne odniesienia do wzorów postępowania i ideałów osobowych uwarunkowanych za właściwe w społeczeństwie,
- 3) Uchylanie się od pracy, rozumiane, jako niepodjęcie pracy bez uzasadnionej przyczyny,
- 4) Systematyczne zakłócanie spokoju lub porządku publicznego, spowodowane nadużywaniem alkoholu.

Tab. 3 Wykaz osób zgłoszonych po raz pierwszy - oprócz nadużywania alkoholu wystąpił problem stosowania przemocy w rodzinie

L.P.	Nazwa Instytucji	Ilość osób zgłoszonych po raz pierwszy		
		2012	2013	2014
1.	Policja	27	20	18

2.	Szkoły	2	3	1
3.	MGOPS	4	6	3
4.	GKRPA z własnej inicjatywy	3	2	2
5.	Kuratorzy Sadu Rejonowego	6	0	7
6.	Rodziny osób nadużywających	11	6	0
7.	Straż Miejska	0	0	0
8.	Przedsiębiorcy z terenu gminy	1	2	0
9.	Inne	1	0	0
Razem		55	49	32

Dane: GKRPA Mroczka

Tab. 4 Analiza ilościowa uwzględniająca wiek z podziałem na płeć zgłoszonych do leczenia odwykowego w 2014 roku

Wiek uczestników	Kobiety	Mężczyźni	Razem
14-16 lat	x	x	x
17-20 lat	x	x	x
21-25 lat	1	x	1
26-30 lat	2	3	5
31-35 lat	2	7	9
36-40 lat	3	4	7
41-50 lat	1	4	5
50 i więcej	x	5	5
Razem	9	23	32

Dane: GKRPA Mroczka

Tab. 5 Analiza ilościowa z podziałem na miasto i wieś oraz na płeć w zgłoszeniach do leczenia odwykowego w 2014 r

Płeć	Miasto	Wieś	Razem
Kobieta	5	4	9
Mężczyzna	13	10	23
Razem	18	14	32

Dane: GKRPA Mroczka

Tab. 6 Przedmiot działania GKRPA w Mroczy

L.p.	Przedmiot działania	2013	2014
1.	Wpływ wniosków dotyczących leczenia odwykowego	49	32
2.	Ilość przeprowadzonych rozmów z osobami zgłoszonymi	98	71
3.	Ilość przeprowadzonych rozmów z osobami pokrzywdzonymi	64	52
4.	Ilość wniosków o leczenie przymusowe	24	18
5.	Dobrowolne podjęcie leczenia szpitalnego przez osoby nadużywające alkoholu	4	11
6.	Dobrowolne leczenie poprzez „wszywki”	5	9
7.	Ilość osób będących w zainteresowaniu GKRPA	318	348
	Ilość osób, na których zastosowano wniosek o przymusowym leczeniu odwykowym	Brak danych	55
	Ilość osób odbywających leczenie odwykowe będących w zainteresowaniu komisji	Brak danych	275
	Ilość osób, którzy sami dobrowolnie prowadzą leczenie poprzez „wszywki” i terapię	Brak danych	18
8.	Ilość posiedzeń Komisji	12	12

9.	Ilość zaopiniowanych wniosków na zezwolenia sprzedaży napoi alkoholowych	43	29
10.	Ilość kontroli punktu sprzedaży alkoholi	15	0
11.	Ilość osób wymagających wnioskowania o przymusowe leczenie	28	30
12.	Ilość osób wymagających skierowania do biegłych e celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wskazanie zakładu leczniczego	-	30

Dane: GKRPA Mroczka

6. Procedura rozpatrywania wniosków wpływających do GKRPA

GKRPA po otrzymaniu zgłoszenia lub informacji o osobach, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny wzywa zainteresowanego na posiedzenie Komisji. Podczas posiedzeń przeprowadza się z nim rozmowę nakłaniającą ją do leczenia odwykowego dobrowolnego, korzystając z konsultacji, terapii indywidualnych, grupowych osób nadużywających alkohol lub współuzależnionych, w placówkach opieki zdrowotnej. Osoba deklarując dobrowolne leczenie odwykowe musi podpisać zobowiązanie i otrzymuje kartę konsultacji w celu kontroli leczenia. Po pewnym okresie czasu osoba taka jest ponownie wzywana na kontrolę, celem sprawdzenia czy uczęszcza na terapię. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na Komisji wysyłane jest następne wezwanie i jeżeli to nie skutkuje, a według posiadanych informacji osoba ta w dalszym ciągu nadużywa alkoholu i nie podejmuje dobrowolnego leczenia, to informacje te są weryfikowane przy współdziałaniu policji i MGOPS, a następnie sprawa kierowana jest do przymusowego leczenia.

Przymusowemu leczeniu poddawane mogą być osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują:

- rozkład życia rodzinnego,
- demoralizację małoletnich,
- przemoc w rodzinie lub środowisku,
- uchylanie się od pracy
- systematyczne zakłócanie spokoju lub porządku publicznego i nie wykazywanie woli dobrowolnego poddania się leczeniu odwykowemu.

Komisja monitoruje przebieg leczenia. Placówki odwykowe przesyłają informacje o przerwach w leczeniu i o osobach, które nie zgłosiły się na leczenie. W takich sytuacjach sprawa kierowana jest do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Jeżeli leczenie realizowane jest skutecznie (tzn. pacjent kończy terapię i utrzymuje abstynencję) komisja po 2 latach umarza sprawę.

Każda sytuacja, gdy leczenie nie jest prawidłowo realizowane lub dana osoba nie zgłasza się na spotkania z komisją powoduje skierowanie sprawy do sądu, czasami wnosi sąd o czasowe zawieszenie postępowania.

Sąd rozpatruje wniosek i wydaje zobowiązanie do leczenia, które jest ważne 2 lata. Gdy w dokumentacji brakuje badania przeprowadzonego przez biegłych, sąd nakazuje wykonanie takiego badania. Koszt pokrywa GKRPA. Postanowienie sądu o zobowiązaniu do leczenia odwykowego w formie pisemnej otrzymuje osoba uzależniona i placówka odwykowa, w której ma odbywać się leczenie. Jeżeli jest to pierwsze zobowiązanie do leczenia, sąd zazwyczaj kieruje daną osobę na leczenie w warunkach ambulatoryjnych. Jeżeli leczenie nie odbywa się w sposób prawidłowy, placówka odwykowa przesyła do sądu wnioski o zmianę trybu leczenia na stacjonarny (szpital). Gdy leczenie w warunkach ambulatoryjnych nie przynosi pożądanych efektów, nie jest prawidłowo realizowane przez pacjenta lub zostało przerwane, sąd może zmienić leczenie odwykowe w zakładzie lecznictwa stacjonarnego w oddziale całodobowym.

Prawomocne postanowienie sądu orzeka obowiązek poddania się przez osobę leczeniu w całodobowym oddziale leczenia uzależnienia i poddania się przez niego leczeniu, w tym także farmakologicznemu. Placówka odwykowa nie wymaga, więc od pacjenta zgody na leczenie. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi reguluje także przepisy dotyczące leczenia osób uzależnionych od alkoholu, wobec tego rodzaju pacjentów, nie mają zastosowania

przepisy ustawy o ochronie zdrowia psychicznego odnoszące się do wyrażania przez pacjenta zgody na przyjęcie do szpitala.

Środki przymusu, które mogą być stosowane wobec pacjenta przebywającego na mocy postanowienia sądu w oddziale odwykowym szpitala, określają przepisy regulaminu stacjonarnego zakładu leczenia odwykowego, nadanego przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 6 maja 1983 roku, w sprawie regulaminów stacjonarnych zakładów leczenia odwykowego oraz domów pomocy społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu (Dz.U. Nr 25, poz. 115).

Jeżeli leczenie w szpitalu przebiega prawidłowo i w opinii kierownika oddziału/ordynatora zostało zakończone (pacjent uczestniczył w całym programie terapii), sąd na wniosek kierownika zakładu leczenia odwykowego zmienia postanowienie na leczenie ambulatoryjne (w Przychodni). Postanowienie sądu w trakcie tej sprawy stanowi podstawę do wypisania pacjenta z oddziału i skierowanie go na kontynuację leczenia w placówce ambulatoryjnej. Pacjent powinien kontynuować dalej leczenie zgodnie z postanowieniem sądu i zaleceniami personelu terapeutycznego. O wszelkich odmowach udziału w terapii (pacjentów zobowiązanych do leczenia) informowany jest sąd, który podejmuje decyzję o terminie wypisania pacjenta z oddziału całodobowego.

Największym problemem w instytucji zobowiązania do leczenia odwykowego jest oczekiwanie na leczenie w szpitalu.

Do składanego wniosku kierowanego do Sądu Rejonowego dołączana jest cała dokumentacja bez opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia osoby, której postępowanie dotyczy, ponieważ nie ma możliwości uzyskania jej przy zastosowaniu leczenia odwykowego przymusowego, a taki wymóg ustawodawca nałożył na komisję.

V. SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ADAMA MICKIEWICZA W WITOSŁAWIU

W szkole systematycznie realizowany jest program w obrębie, którego omawiane są zagadnienia dotyczące przemocy w rodzinie.

W klasach I-IV prowadzone są sukcesywnie zajęcia profilaktyczne przez pedagoga szkolnego p. Barbarę Brzezińską. Dotyczą one problemów alkoholizmu, nikotynizmu, zażywania narkotyków oraz innych uzależnień: od internetu, dopalaczy, gier komputerowych. Realizacja tych zadań jest spójna za Szkolnym Programem Profilaktyki i Programem Wychowawczym.

Ponadto wychowawcy poszczególnych klas podczas spotkań z rodzicami realizują także pedagogizację różnorodnej tematyki problemu różnorakich uzależnień odpowiednią do grupy odbiorców. W styczniu 2014 roku miała miejsce pedagogizacja rodziców, która była przeprowadzona w dwóch grupach wiekowych: I-III i IV-VI, której temat brzmiał: „Sprawowanie władzy rodzicielskiej Odpowiedzialność karna nieletnich”. Prelegentami byli kuratorzy sądowi: p. A. Świerczyńska i p. M. Ciesielska. Odbył się również konkurs plastyczny na plakat promujący rodzicielstwo zastępcze, w którym udział wzięli uczniowie szkoły.

W szkole na bieżąco udzielana jest uczniom fachowa pomoc psychologiczno-pedagogiczna w formie zajęć: dydaktyczno-wychowawczych, rewalidacji indywidualnej, terapii pedagogicznej i zajęć socjoterapeutycznych. Ponadto działalność informacyjna pedagoga obejmuje upowszechnianie wśród uczniów, rodziców i nauczycieli informacji na temat zagrożeń związanych z przemocą w rodzinie oraz skutków prawnych związanych z naruszeniem przepisów.

Znaczącą rolę pełni systematyczne doskonalenie kadry pedagogicznej w celu podwyższenia kompetencji psychologiczno-pedagogicznej poprzez udział w warsztatach, szkoleniach, kursach i spotkaniach ze specjalistami oraz przedstawicielami prawa.

VI. SZKOŁA PODSTAWOWA IM. WOJSKA POLSKIEGO W MROCZY

W ramach „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Mrocza na lata 2013-2015” Szkoła Podstawowa podejmowała działania profilaktyczne dotyczące przemocy w rodzinie. Charakter naszych działań w obrębie szkoły był różnorodny w zależności od potrzeb osób, do których był kierowany. Działania te były:

- Ukierunkowane na uczniów klas I-III,
- Ukierunkowane na uczniów klas IV-VI,

- Ukierunkowane na nauczycieli,
- Ukierunkowane na rodziców/prawnych opiekunów,

Poprzez zajęcia dydaktyczno-profilaktyczne realizowane przez nauczycieli wychowawców na godzinach wychowawczych i zajęciach świetlicowych, zajęcia socjoterapeutyczne, terapię psychologiczną indywidualną i rodzinną oraz indywidualne i grupowe spotkania z pedagogiem szkolnym.

Systematycznie upowszechniano wśród uczniów, rodziców i nauczycieli informacje na temat przemocy w rodzinie oraz skutków prawnych związanych z naruszeniem przepisów. Przekaz informacji odbywał się przez:

- Udostępnianie przez bibliotekę szkolną, nauczycieli i pedagoga fachowej literatury tematycznej i psychologiczno-pedagogicznej,
- Rozmowy ze specjalistami z określonych dziedzin medycyny,
- Spotkania z przedstawicielami prawa – funkcjonariuszami policji, kuratorem sądowym,
- Indywidualne rozmowy i spotkania z pedagogiem szkolnym, psychologiem,

Szkoła ściśle współpracowała ze środowiskiem rodzinnym, w szczególności z rodzinami, w których występuje zagrożenie przemocy w rodzinie.

Pedagogizacja rodziców odbywała się w ramach cyklicznych spotkań „Szkoły dla Rodziców” podczas zebrań-wywiadówek.

Przeprowadzono ewaluację Szkolnego Programu Profilaktyki, poprzedzoną rozpoznaniem sytuacji w szkole poprzez ankiety, obserwację zachowania uczniów, analizę frekwencji w dziennikach lekcyjnych.

Przeprowadzono ewaluację Szkolnych Procedur postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń kładąc szczególny nacisk na tematykę sprawcy i ofiary przemocy w rodzinie oraz środowisku szkolnym i rówieśniczym.

Profilaktyka na terenie szkoły realizowana była przy współpracy:

- Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- Sądu Rejonowego (udział pedagoga i nauczycieli wychowawców w rozprawach sądowych),
- Posterunku Policji (wymiana bieżących informacji dotyczących współpracy w zakresie przemocy w rodzinie),
- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i innych organizacji, którym bliskie są zjawiska przemocy w rodzinie,
- Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno-Konsultacyjnego (ściśła współpraca z asystentami rodzin zastępczych),
- Urzędu Miasta i Gminy,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

Ponadto pedagog szkolny systematycznie uczestniczył w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, szkoleniach, konferencjach, w celu podwyższenia swoich kompetencji w zakresie działalności profilaktyczno-zapobiegawczej dotyczącej tematyki przemocy w rodzinie.

VII. GIMNAZJUM IM. JANA PAWŁA II W MROCZY

Gimnazjum realizowało następujące zadania wynikające z „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Mrocza na lata 2013-2015”.

Pedagog szkolny:

- ⇒ Systematycznie uczestniczyła w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych d/c przemocy w rodzinie,
- ⇒ Brała udział w powiatowej Konferencji: „Alkohol a przemoc-razem możemy więcej”.

W 6 rodzinach, których dzieci są uczniami stwierdzono przemoc domową, jedna Niebieska Karta została założona przez szkołę.

Uczniowie z rodzin, w których występowała przemoc, zostali objęci indywidualną opieką terapeutyczną w szkole.

Na dzień pisania sprawozdania wszystkie Niebieskie Karty zostały zamknięte.

- Szkoła ściśle współpracuje z kuratorami zawodowymi oraz społecznymi w sprawie uświadamiania rodzicom ich powinności rodzicielskich i konsekwencji prawnych wynikających z zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych, w tym przemocy w rodzinie.
- Szkoła współpracuje z MGOPS w Mroczy, systematycznie kontaktuje się z asystentami rodzinnymi w sprawie podopiecznych.
- Szkoła współpracuje w ściśle z Policją. Odkonano spotkanie z przedstawicielami KPP w Nakle nad Notecią z rodzicami, na którym poruszano zagadnienia związane z przemocą i agresją.
- Szkoła wspiera rodziców. Chętni rodzice w ubiegłym roku szkolnym mieli możliwość uczestniczenia w Szkole dla Rodziców, w której nabywali kompetencji rodzicielskich.
- Szkoła uświadamia rodziców. Odkonano pedagogizację rodziców nt. prawidłowego funkcjonowania rodziny: „10 sekretów najlepszych ojców”.
- Szkoła realizuje zajęcia profilaktyczne dla uczniów. Pedagog szkolny realizowała zajęcia profilaktyczne nt. przemocy domowej. Młodzież została zapoznana z pojęciem Niebieskiej Karty, dowiedziała się gdzie szukać pomocy. Ponadto uczniowie analizowali, w jaki sposób alkohol wpływa na funkcjonowanie rodziny.

Tematyka profilaktyczna realizowana jest również przez wychowawców podczas godzin wychowawczych.

- Uczniowie brali udział w powiatowym konkursie „Rodzina i szkoła wolne od przemocy”
- Młodzież uczestniczyła w przedstawieniu Teatru edukacji i profilaktyki „Maska” z Krakowa w spektaklu „Zaciśnięte pięści”, poruszającym problematykę agresji i przemocy.

VIII. NIEPUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA STOWARZYSZENIA „KMK KOS” W KOSOWIE

1. Działania informacyjno-edukacyjne:

- Zajęcia wychowawcze poświęcone uzależnieniom: alkohol, tytoń, substancje psychoaktywne,
- Zajęcia poświęcone przemocy, cyberprzemocy, umiejętnościom psychospołecznym, budowaniu więzi, bezpieczeństwu,
- Indywidualne konsultacje dzieci i rodziców z problemami wychowawczymi,
- Edukacja w zakresie praw dziecka,
- Bieżące rozmowy z uczniami i rozwiązywanie problemów związanych z agresją, przemocą i ich zapobieganiem.

2. Opieka psychologa nad dziećmi z zaburzeniami w ramach współpracy z PPPP w Nakle nad Notecią.

3. Działania alternatywne:

- Zajęcia rekreacyjne mające na celu promocję zdrowego stylu życia,
- Akcje i inicjatywy społeczne na rzecz zdrowego stylu życia i przeciwdziałania uzależnieniom (dzień Życzliwości, Dzień Tolerancji),
- Imprezy środowiskowe mające na celu szerzenie tolerancji i zacieśnienie więzi rodzinnych.

4. Informacje ogólne.

W ostatnich 2 latach nie miały miejsca wydarzenia noszące znamiona przestępstw i wykroczeń przeciwko zdrowiu i mieniu oraz innych czynów karalnych zgłoszonych do organów ścigania. Badania ankietowe wśród uczniów i rodziców nie potwierdzają również występowania u uczniów zjawisk patologicznych takich jak: picie alkoholu, używanie narkotyków czy palenie papierosów. Szkoła rozpoznaje i analizuje problemy wychowawcze uczniów. W związku z dokonaną analizą i oceną, podejmuje się współpracę z Centrum Pomocy Rodzinie, PPP, Policją, Sądem, MGOPS.

IX. POSTERUNEK POLICJI W MROCZY

W 2014 roku na terenie miasta i gminy Mrocza założono 20 Niebieskich Kart, z czego 8 na terenie miasta Mrocza. Działania Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie polegają na przeprowadzaniu interwencji domowych, dotyczących stosowania przemocy, udzielaniu doraźnej pomocy, przede wszystkim, polegającej na izolowaniu sprawcy przemocy poprzez zatrzymywanie i doprowadzanie do wytrzeźwienia, informowaniu ofiar przemocy o dostępnych formach pomocy, instytucjach powołanych do udzielania takiej pomocy.

W przypadku podejrzenia, że w rodzinie stosowana jest przemoc policja, obligatoryjnie zobowiązana jest do zakładania Niebieskiej Karty. Sporządzane Niebieskie Karty przesyłane są niezwłocznie Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Mroczy, ponadto informacje są przesyłane również do MGOPS w Mroczy. W przypadku, gdy w rodzinie są małoletnie dzieci informacje przesyłane zostają również do szkół, w których dzieci pobierają naukę oraz do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich SR w Nakle nad Notecią. W przypadku, gdy sprawca przemocy stosuje przemoc w pod działaniem alkoholu kierowany jest wniosek o zastosowanie leczenia odwykowego do GKRPA w Mroczy. W analizowanym roku zostało skierowanych 19 takich wniosków.

W trakcie realizacji procedury NK dzielnicowi uczestniczą w pracach grup roboczych, przeprowadzają wizyty monitorujące stan bezpieczeństwa w rodzinach z częstotliwością wskazaną przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego. Utrzymywany jest stały kontakt z przedstawicielami instytucji realizujących procedurę, w tym pracownikami MGOPS w Mroczy, pedagogami szkolnymi, przedstawicielami służby zdrowia, kuratorami sądowymi. W 2014 roku wszczęto 13 postępowań karnych z art. 207KK .

X. PROKURATURA REJONOWA W NAKLE NAD NOTECIĄ

W zakresie realizacji działań wynikających z: „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Mrocza na lata 2013-2015”, w roku 2014 w Prokuraturze Rejonowej w Nakle nad Notecią odnotowano:

- 10 postępowań przygotowawczych z terenu gminy Mrocza dotyczących przemocy w rodzinie (art. 207 kk) , z tego zakończono 8 spraw,
- 0 spraw odmową wszczęcia postępowania,
- 4 sprawy aktem oskarżenia,
- 0 spraw wnioskiem do sądu o warunkowe umorzenie postępowania,
- 4 sprawy umorzeniem postępowania,

W sprawach zakończonych aktem oskarżenia sąd:

- skazał 2 osoby, z tego na:
  - karę pozbawienia wolności – 0 osób,
  - karę pozbawienia wolności z zawieszeniem wykonania kary na okres próby - 2 osoby,
  - karę ograniczenia wolności – 0 osób,
  - karę grzywny – 0 osób.

W przypadku kar wolnościowych sąd dodatkowo orzekł środki probacyjne:

- zobowiązanie do powstrzymania się od nadużywania alkoholu wobec – 2 osób,
- zobowiązanie do leczenia odwykowego – 1 osoba,
- zobowiązanie do opuszczenia lokalu – 0 osób,
- udział w zajęciach terapeutycznych lub korekcyjno-edukacyjnych - 0 osób

XI. SĄD REJONOWY W SZUBINIE

Nie nadesłano danych.

XII. PLACÓWKI OCHRONY ZDROWIA

NZOZ „AWICENNA” SPÓŁKA Z O.O.

W zakresie realizacji zadań wynikających z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w 2014 roku nie założono żadnej Niebieskiej Karty. Nie było również zgłoszenia do przeprowadzenia obdukcji w związku z pobiciem w rodzinie. W trakcie badań przez lekarzy nie zauważono jakichkolwiek zmian, które by wskazywały na przemoc w danej rodzinie. Do Zespołu Interdyscyplinarnego został powołany pracownik, który bierze udział w spotkaniach zespołu i grup roboczych.

XIII. BIURO PORAD OBYWATELSKICH

W związku z § 4 umowy o współpracy zawartej 2 listopada 2010 roku pomiędzy Fundacją: „Civitas” a Gminą Mrocza dotyczącej realizacji projektu „Poradnictwo prawne i obywatelskie dla mieszkańców powiatu nakielskiego”, na który Fundacja „Civitas” otrzymała dofinansowanie na podstawie umowy UDA-POKL.05.04.02-00-649/10-00 zawartej 19 października 2010 roku z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej, przedstawione poniżej informacje o ilości osób, które od początku realizacji projektu skorzystały z porad udzielanych w ramach projektu.

Od początku realizacji projektu, czyli od grudnia 2010r. do końca grudnia 2014r. udzielono łącznie 6903 porady, z czego 779 udzielono mieszkańcom gminy Mrocza.

Od stycznia 2014 do grudnia 2014 udzielono łącznie 1873 porady, z czego 198 porad udzielono mieszkańcom gminy Mrocza.

Na podstawie elektronicznej bazy danych Związku Biur Porad Obywatelskich, w której ewidencjonowane są porady fundacji dokonaliśmy analizy porad udzielonych w ramach projektu mieszkańcom gminy Mrocza z podziałem na dziedziny w okresie od I 2014-XII 2014r:

- Mieszkania: 14 porad;
- Przedsiębiorczość: 13 porad;
- Rodzina: 31 porad;
- Roszczenia i zobowiązania finansowe: 6 porad;
- Urzędy i sądy: 24 porady;
- Własność: 76 porad;
- Świadczenia i zasiłki: 0 porad;
- Zadłużenia: 23 porady;
- Zatrudnienie: 9 porad;
- Zdrowie: 2 porady.

Łącznie 198 porad

XIV. MROTECKIE STOWARZYSZENIE „KLUB ABSTYNENTA” W MROCZY

Nie uczestniczyło w zadaniach wynikających z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Mrocza w 2014 roku.

XV. LOKALNE ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Nie nadesłano danych.

XVI. PCPR

W okresie ostatnich 3 lat tj. 2012-2014, na terenie powiatu nakielskiego nastąpił znaczny wzrost interwencyjnego, (czyli bez udziału sądu) odbierania dzieci z rodzin biologicznych na podstawie art.12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Art. 12 a cytowanej ustawy, która określa, iż „w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w

rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 06.06.1997 roku Kodeks Karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553 ze zm.), w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Tab. 7 Liczba interwencji na terenie powiatu nakielskiego w trybie art.12a ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Rok	Nakło nad Notecią	Szubin	Kcynia	Mrocza	Sadki	Łącznie	Województwo kuj-pomorskie
2012	5 (15,62%)	0	0	0	0	5	32
2013	15 (42,85%)	0	0	1	0	16	35
2014	11 (19,56%)	0	0	0	0	11	46 (do 31.08.2014r.)

Dane: Kuj-Pomorski UW w Bydgoszczy

Tab. 8 Liczba dzieci umieszczonych w trybie interwencyjnym lub w trybie zabezpieczenia w rodzinie i instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu nakielskiego i poza powiatem nakielskim.

Rok	Rodzinna piecza zastępcza	Instytucjonalna piecza zastępcza na terenie powiatu nakielskiego	Instytucjonalna piecza zastępcza poza powiatem nakielskim
2012	10	0	0
2013	10	0	3
2014	8	5	2

Dane: PCPR Nakło nad Notecią

Od 1 lutego 2014 roku w związku z dużą ilością przeprowadzonych na terenie powiatu nakielskiego interwencji umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej uruchomiono specjalny numer telefonu, pod którym pracownicy socjalni OPS i funkcjonariusze policji mogą uzyskać całodobowo (w soboty, niedziele i święta) oraz w dni powszednie od 15.30 do 7.30, w pozostałym czasie informacji udziela PCPR w Nakle nad Notecią informacje o aktualnych wolnych miejscach dla dzieci w pieczy zastępczej na terenie powiatu nakielskiego lub na terenie kraju.

Opracowano również w PCPR procedurę poszukiwania wolnych miejsc dla dzieci wymagających interwencyjnego umieszczenia w pieczy zastępczej.

Uchwałą Nr XXII/268/2012 Rady Powiatu w Nakle nad Notecią z dnia 26 września 2012 roku został przyjęty Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Nakle nad Notecią, zmieniony uchwałą Nr XXV/291/2012 z dnia 19 grudnia 2012 roku podyktowany koniecznością uściślenia nazwy programu oraz rozszerzeniem grupy adresatów. Program otrzymał brzmienie: „Powiatowy Program Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”. W/w czerpie swe uwarunkowania przede wszystkim z ustawy, a także z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Podstawowym zadaniem realizacji programu jest zatrzymanie przemocy oraz zapewnienie osobom jej doznającym bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.

Zadaniami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią w związku z w/w programem jest w szczególności prowadzenie punktu Interwencji Kryzysowej oraz opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK) świadczy pomoc wszystkim osobom bezpłatnie, doznającym przemocy poszkodowanym w wyniku zdarzeń losowych oraz znajdującym się w sytuacjach kryzysu. W ramach poradnictwa specjalistycznego interesantów przyjmuje prawnik, psycholog oraz terapeuta rodzinny.

Od 2010 roku PCPR jest realizatorem programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej. Działania podejmowane w ramach w/w programu ukierunkowane są na pracę ze sprawcą przemocy. Jednocześnie działania te wpisują się w oferowaną pomoc ofiarom, które oczekują zmiany zachowań sprawcy przemocy. Program ma charakter psychoedukacyjny, który polega na przekazaniu wiedzy na temat przemocy i ma charakter korekcyjny, polegający na trenowaniu umiejętności zachowań nieagresywnych i asertywności. W 2014 roku program nie był realizowany z powodu braku kandydatów do prowadzenia zajęć (trenerów), spełniających warunki (wzrost wymogów) określonych w § 9 Rozporządzenia ministra Pracy i polityki Społecznej z dnia 22 lutego

2011 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-educacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-educacyjne (Dz.U. Nr 50, poz. 259), a następnie z powodu braku możliwości spełnienia warunków programu ze względu na zbyt krótki czas przeprowadzenie zajęć.

XVII. Na mocy Porozumienia Nr SPO.I.0116-WSPF/138/2010 z czerwca 2010 roku (z późniejszymi aneksami) pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim reprezentowanym przez Piotra Całbeckiego -Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Romana Bickiego -Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych - działający na mocy § 1 ust. 1 uchwały Nr 28/387/10 zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego znak AD.I.0725-45/2010 z dnia 8 kwietnia 2010 roku w sprawie upoważnienia do składania oświadczeń woli w imieniu Województwa w zakresie zaciągania zobowiązań pieniężnych oraz zatwierdzania dokumentów finansowych do wypłaty, a Gminą Mrocza, dotycząca wspólnej realizacji i wspólnego uczestnictwa w finansowaniu zadania o nazwie **KUJAWSKO-POMORSKA „NIEBIESKA LINIA” POGOTOWIE DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE**

Sprawozdanie z działalności Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii

Prowadzonej przez Biuro ds. Polityki Prorodzinnej i przeciwdziałania Przemocy w Departamencie Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Organizacja pracy: Interesantów przyjmuje się codziennie, w godzinach pracy Urzędu Marszałkowskiego w siedzibie przy ul. Skłodowskiej - Curie 73 w Toruniu, tel. 056 659-13-99

Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia –Telefoniczne Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie; codziennie w godzinach 17-21, tel. 800-154-030

Konsultanci: 9 osób stała umowa zlecenia (codzienna obsługa telefonicznego i osobistego dyżuru przez prawnika i psychologa – specjalistów w dziedzinie przemocy w rodzinie).

Pracownicy i współpracownicy:

1. Stała umowa zlecenia: zastępstwo procesowe w szczególnie trudnych sytuacjach związanych z przemocą w rodzinie – kancelaria adwokacka;

2. Stała umowa zlecenia: 1 osoba prawnik (konsultacje prawne w godzinach przedpołudniowych – pomoc prawna osobom dotkniętym przemocą –do sierpnia włącznie), 1 osoba prawnik (mediacje rodzinne),

1 osoba psycholog (konsultacje, terapie, doradztwo, opinie i diagnozy psychologiczne, z uwzględnieniem problematyki przemocy seksualnej),

1 osoba psycholog (terapię psychologiczne);

3. Pracownicy etatowi biura ds. polityki Prorodzinnej i Przeciwdziałania Przemocy, finansowani ze środków własnych Urzędu Marszałkowskiego: kierownik Biura, 1 pracownik udzielający porad i konsultacji prawnych wraz z pomocą w konstrukcji pism procesowych.

3 osoby – obsługa konferencji, szkoleń, sympozjów z zakresu polityki prorodzinnej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, 1 osoba obsługa administracyjno-kancelaryjna zadania „Kujawsko – Pomorska Niebieska Linia”;

4. Dyżury prawne w przedstawicielstwach Urzędu Marszałkowskiego i innych miastach województwa: Bydgoszcz, Grudziądz, Inowrocław, Brodnica, Chełmno (od czerwca) – 1 raz (5 godzin) w miesiącu w każdym punkcie realizowane przez lokalne kancelarie prawne.

Pomoc prawna i psychologiczna udzielana jest bezpłatnie.

W 2014 roku zarejestrowano i poprowadzono 383 nowe sprawy, udzielono 986 porad prawnych. 15 spraw przekazano do kancelarii adwokackiej (kontynuowane były również

sprawy z lat ubiegłych) – porady prawne i zastępstwo procesowe przed sądami powszechnymi.

Działalność interwencyjna: w trakcie telefonicznych dyżurów zgłaszane są sytuacje przemocy w rodzinie przez osoby postronne (sąsiedzi, dalsza rodzina), które są zgłaszane i kierowane do właściwych służb.

Pomoc prawna udzielana mieszkańcom województwa kujawsko-pomorskiego związana była z występowaniem przemocy w rodzinie, zarówno fizycznej, psychicznej, jak i ekonomicznej. Prowadzone były postępowania sądowe dotyczące szeroko pojętego prawa; cywilnego i karnego, głównie jednak prawa rodzinnego tj. zabezpieczenie potrzeb finansowych rodziny (alimentacja, alimentacja zastępcza, przyczynianie się do zaspokojenia potrzeb rodziny), sprawy z zakresu władzy rodzicielskiej (ograniczenie, pozbawienie, zastosowanie zarządzeń przez sąd w trybie art. 109 krio), wnioski o wgląd w sytuację małoletnich dzieci, uregulowanie kontraktów z małoletnimi po rozpadzie rodziny, sprawy spadkowe zabezpieczające potrzeby życiowe osób niesamodzielnych w rodzinie, wnioski o ubezwłasnowolnienie.

Podjęte działania dotyczyły również zastosowania środków prawnych na gruncie prawa karnego (zawiadomienie do Prokuratury, wnioski o skierowanie na przymusowe leczenie psychiatryczne).

Przygotowała: Gabriela Trzeciakowska Dyrektor MGOPS w Mroczy

Załącznik do sprawozdanie z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Mrocza na lata 2013-2015” za rok 2014

Spis Tabel:

Tab. 1 Praca i kontrakt socjalny - str. 3

Tab. 2 Przyznana pomoc- str.5

Tab. 3 Wykaz osób zgłoszonych po raz pierwszy - oprócz nadużywania alkoholu wystąpił problem stosowania przemocy w rodzinie - str.11

Tab. 4 Analiza ilościowa uwzględniająca wiek z podziałem na płeć zgłoszonych do leczenia odwykowego w 2014 roku - str.12

Tab. 5 Analiza ilościowa z podziałem na miasto i wieś oraz na płeć w zgłoszeniach do leczenia odwykowego w 2014 - str.12

Tab. 6 Przedmiot działania GKRPA w Mroczy - str.12

Tab. 7 Liczba interwencji na terenie powiatu nakielskiego w trybie art.12a ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - str.19

Tab. 8 Liczba dzieci umieszczonych w trybie interwencyjnym lub w trybie zabezpieczenia w rodzinie i instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu nakielskiego i poza powiatem nakielskim - str.19